

การป้องกันตนเองจากโรค COVID-19 สำหรับผู้ปฏิบัติงานดูแลรักษาความสะอาด

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย และพนักงานทำความสะอาดในสถานที่ทั่วไปที่ไม่ใช่สถานบริการสาธารณสุข ต้องปฏิบัติงานหน้าที่ที่มีความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัยในการทำงาน มีโอกาสสัมผัสกับเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรคนี้สามารถทางน้ำมูก น้ำลาย เสมหะ จึงอาจมีการปนเปื้อนในมูลฝอยจากผู้ป่วยหรือผู้ได้รับเชื้อได้ นอกจากนี้ ห้องน้ำห้องส้วมเป็นอีกแหล่งที่อาจมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อโรคได้เช่นเดียวกัน จากการที่ผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อใช้งาน ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยมากที่สุด

ก. ชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอย และพนักงานทำความสะอาด ประกอบด้วย

- 1) หน้ากากผ้า หรือหน้ากากปิดปากและจมูก
- 2) ถุงมือยางหนา
- 3) ผ้าเช็ดหน้าเช็ดมือ
- 4) รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง
- 5) แวนป้องกันตา
- 6) หมวกคลุมผม

ข. ข้อปฏิบัติสำหรับพนักงานทำความสะอาด

1) ก่อนการปฏิบัติงาน

- กรณีผู้ปฏิบัติงานมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงาน ให้แจ้งหัวหน้างานและพบแพทย์ทันที
- ควรปิดกั้นบริเวณพื้นที่หรือพื้นผิวที่ปนเปื้อนเชื้อก่อนดำเนินการ
- สวมใส่ชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม
- เลือกใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดที่มีด้ามจับ เพื่อลดการสัมผัสโดยตรงกับพื้นผิว

2) ระหว่างปฏิบัติงาน

- เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อการระบายอากาศ ในขณะที่ทำความสะอาด หรือเมื่อใช้น้ำยาฆ่าเชื้อหรือน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีส่วนผสมของคลอรีน เช่น โซเดียมไฮโปคลอไรท์ หรือน้ำยาฟอกขาว
- ควรใช้วิธีเช็ดทำความสะอาดไม่ควรพ่นด้วยสเปรย์ลงบนพื้นผิวโดยตรงเนื่องจากจะเป็นการทำให้เสมหะที่ตกอยู่บนพื้นผิวฟุ้งกระจายเป็นละอองขึ้นมาได้
- หากถุงมือชำรุดเสียหายมีรอยรั่วให้ถอดถุงมือออกล้างมือด้วยสบู่และน้ำ แล้วใช้ถุงมือคู่มือใหม่
- ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง หลังสัมผัสขยะมูลฝอยหรือสิ่งสกปรก หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น

3) หลังจากปฏิบัติงาน

- อุปกรณ์ทำความสะอาดให้ทั้งในถุง และรัดปากถุงให้แน่น
- อุปกรณ์ที่ต้องการนำมาใช้ใหม่ เช่น ถุงมือยางหนา ให้ฆ่าเชื้อโดยการแช่น้ำยาฆ่าเชื้อที่มีส่วนประกอบของคลอรีน เช่น โซเดียมไฮโปคลอไรท์ ความเข้มข้น 5,000 ppm เป็นเวลา 30 นาที หรือต้มในน้ำร้อน
- เมื่อเสร็จงาน ให้ถอดชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ชำระล้างร่างกายให้สะอาด เปลี่ยนเสื้อผ้า ก่อนออกจากพื้นที่ปฏิบัติงาน หรือก่อนกลับบ้าน

ค. ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอย

1) ก่อนการปฏิบัติงาน

- กรณีผู้ปฏิบัติงานมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงาน ให้แจ้งหัวหน้างานและพบแพทย์ทันที
- สวมใส่ชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม

2) ระหว่างปฏิบัติงาน

- ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค เลือกใช้อุปกรณ์เก็บขยะที่มีด้ามจับ เพื่อลดการสัมผัสโดยตรงกับขยะมูลฝอย
- ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง หลังสัมผัสขยะมูลฝอยหรือสิ่งสกปรก และหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น
- หากถุงมือชำรุดเสียหายมีรอยรั่วให้เปลี่ยนถุงมือคู่มือใหม่
- งดพูดคุยระหว่างปฏิบัติงาน

3) หลังจากปฏิบัติงาน ให้ถอดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และชำระล้างร่างกายให้สะอาด เปลี่ยนเสื้อผ้า ก่อนออกจากสถานที่ปฏิบัติงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 26 มีนาคม 2563